

קל וחומר

מפתח	יסורים שממרקין כל גופו של אדם מנקין אותו מעונותיו	ברכות ה:א
	אלא מה ת"ל ומתורתך תלמדנו אל תקרי תלמדנו אלא תלמדנו דבר זה מתורתך תלמדנו ק"ו משן ועין מה שן ועין שהן אחד מאבריו של אדם עבד יוצא בהן לחרות יסורין שממרקין כל גופו של אדם על אחת כמה	
מפתח	נכדו של חזקיה התפלל על סבו	ברכות י:ב
	מיד (ישעיהו לח, ב) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה' מאי קיר אמר רשב"ל מקירות לבו שנא' (ירמיהו ד, יט) מעי מעי אוחילה קירות לבי וגו' ר' לוי אמר על עסקי הקיר אמר לפניו רבונו של עולם ומה שונמית שלא עשתה אלא קיר אחת קטנה החיית את בנה אבי אבא שחפה את ההיכל כולו בכסף ובזהב על אחת כמה וכמה	
מפתח	אם מותר להפסיק בהלל ובמגילה לשאול מפני היראה ולהשיב מפני הכבוד	ברכות יד:א
	דבי רבי חייא מרבי חייא בהלל ובמגילה מהו שיפסיק אמרינן ק"ו ק"ש דאורייתא פוסק הלל דרבנן מבעיא או דלמא פרסומי ניסא עדיף א"ל פוסק ואין בכך כלום	
מפתח	תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה	ברכות טו:ב
	מאי דכתיב (משלי ל, טו) שלש הנה לא תשבענה שאול ועוצר רחם וכי מה ענין שאול אצל רחם אלא לומר לך מה רחם מכניס ומוציא אף שאול מכניס ומוציא והלא דברים ק"ו ומה רחם שמכניסין בו בחשאי מוציאין ממנו בקולי קולות שאול שמכניסין בו בקולי קולות אינו דין שמוציאין ממנו בקולי קולות מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה	
מפתח	צריך לברך אחר קריאה בתורה	ברכות כא:א
	למדנו ברכת התורה לאחריה מן ברכת המזון מקל וחומר וברכת המזון לפנייה מן ברכת התורה מקל וחומר ברכת התורה לאחריה מן ברכת המזון מקל וחומר ומה מזון שאין טעון לפניו טעון לאחריו תורה שטעונה לפנייה אינו דין שטעונה לאחריה וברכת המזון לפנייה מן ברכת התורה מק"ו ומה תורה שאין טעונה לאחריה טעונה לפנייה מזון שהוא טעון לאחריו אינו דין שיהא טעון לפניו	
מפתח	צריך לברך לפני המזון מן התורה	ברכות כא:א
	וברכת המזון לפנייה מן ברכת התורה מק"ו ומה תורה שאין טעונה לאחריה טעונה לפנייה מזון שהוא טעון לאחריו אינו דין שיהא טעון לפניו	
מפתח	תשובת משה על "ואעשה אותך לגוי גדול"	ברכות לב:א
	שמות לב, י) ואעשה אותך לגוי גדול וגו' אמר רבי אלעזר אמר משה לפני הקדוש ב"ה רבונו של עולם ומה כסא של שלש רגלים אינו יכול לעמוד לפניך בשעת כעסך כסא של רגל אחד על אחת כמה וכמה	
מפתח	צריך לברך לפני אכילת פת	ברכות לה:א
	דתנאי ר' אומר נאמר כאן (ויקרא יט, כה) להוסיף לכם תבואתו ונאמר להלן (דברים כב, ט) ותבואת הכרם מה להלן כרם אף כאן כרם אייתר ליה חד הלול לברכה ואי לא יליף גזרה שוה ברכה מנא ליה ואי נמי יליף גזרה שוה אשכחן לאחריו לפניו מנין הא לא קשיא דאתיא בקל וחומר כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לא כל שכן	
מפתח	חובה לברך לפני שאוכלים	ברכות מח:ב
	אשר נתן לך זו הטוב והמטיב אין לי אלא לאחריו לפניו מנין אמרת קל וחומר כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לא כל שכן	
מפתח	מברכין ברכת התורה לאחר שעולים לתורה	ברכות מח:ב
	ואין לי אלא ברכת המזון ברכת התורה מנין אמר ר' ישמעאל ק"ו על חיי שעה מברך על חיי עוה"ב לא כ"ש	
מפתח	בצלאל היה הגון ומקובל על ישראל	ברכות נה:א
	שמות לה, ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן	
מפתח	ישראל לא יכולים לחיות בלי תורה	ברכות סא:ב
	ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך כך אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאכ"ו	

<p>מפתח רקיקה אסורה בהר הבית</p> <p>לא יכנס אדם להר הבית לא במקלו שבידו ולא במנעלו שברגלו ולא במעות הצרורים לו בסדינו ובפונדתו מופשלת לאחוריו ולא יעשנה קפנדריא ורקיקה מקל וחומר ממנעל ומה מנעל שאין בו דרך בזיון אמרה תורה (שמות ג, ה) של נעליך מעל רגליך רקיקה שהיא דרך בזיון לא כל שכן</p>	<p>ברכות סג:ב</p>
<p>מפתח לפי רבי יוסי רקיקה אסורה בהר הבית</p> <p>רבי יוסי בר יהודה אומר אינו צריך הרי הוא אומר (אסתר ד, ב) כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק והלא דברים קל וחומר ומה שק שאינו מאוס לפני בשר ודם כך רקיקה שהיא מאוסה לפני מלך מלכי המלכים לא כל שכן</p>	<p>ברכות סג:ב</p>
<p>מפתח תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה מצוה היא להם</p> <p>ודרש (שמות לג, ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה והלא דברים קל וחומר ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא שנים עשר מיל אמרה תורה (שמות לג, ז) והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה</p>	<p>ברכות סג:ב</p>
<p>מפתח המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו מצוה היא לו</p> <p>פתח ר' יוסי בכבוד אכסניא ודרש (דברים כג, ח) לא תתעב אדומי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו והלא דברים קל וחומר ומה מצריים שלא קרבו את ישראל אלא לצורך עצמן שנאמר (בראשית מז, ו) ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על אשר לי כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו על אחת כמה וכמה</p>	<p>ברכות סג:ב</p>
<p>מפתח חייב אדם למשמש בתפילין כל שעה ושעה</p> <p>דאמר רבה בר רב הונא חייב אדם למשמש בתפילין כל שעה ושעה ק"ו מציין מה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת אמרה תורה (שמות כח, לח) והיה על מצחו תמיד שלא יסיח דעתו ממנו תפילין שיש בהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה</p>	<p>שבת י"א:</p>
<p>מפתח מבעירין שמן של קודש שנטמא</p> <p>דאמר רבי אבהו א"ר יוחנן (דברים כו, יד) ולא בערתי ממנו בטמא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של תרומה שנטמאת ואימא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של קודש שנטמא לאו קל וחומר הוא מה מעשר הקל אמרה תורה לא בערתי ממנו בטמא קדש חמור לא כ"ש</p>	<p>שבת כ"ה:</p>
<p>מפתח אריג שיש בו שלושה על שלושה טפחים מטמא בנגעים</p> <p>דתניא בגד אין לי אלא בגד שלש על שלש מנין ת"ל (ויקרא יג, מז) והבגד ואימא לרבות שלשה על שלשה לאו ק"ו הוא השתא שתי וערב מיטמא שלשה על שלשה מיבעיא אי הכי שלש על שלש נמי ליתי בק"ו אלא שלשה על שלשה דחזו בין לעשירים בין לעניים אתי בק"ו שלש על שלש לעניים הוא דחזיין לעשירים לא חזיין לא אתי בק"ו</p>	<p>שבת כ"ב:</p>
<p>מפתח העלאה על גופו שלא כדרך לבישה אסור בצמר ופשתים ומותר בשאר כלאים שאינם צמר ופשתים</p> <p>רב פפא אמר אף כל לאתויי כלאים כלאים בהדיא כתיבי ביה (דברים כב, יא) לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו ס"ד אמינא ה"מ דרך לבישה אבל בהעלאה כל תרי מיני אסור ולא ק"ו הוא ומה לבישה דקא מיתנהי כולי גופיה מכלאים אמרת צמר ופשתים אין מידי אחרינא לא העלאה לא כ"ש</p>	<p>שבת כ"ז:</p>
<p>מפתח גר שהלל גיירו הבין שאינו יכול להיות כהן גדול</p> <p>הלך וקרא כיון שהגיע (במדבר א, נא) והזר הקרב יומת אמר ליה מקרא זה על מי נאמר א"ל אפי' על דוד מלך ישראל נשא אותו גר קל וחומר בעצמו ומה ישראל שנקראו בנים למקום ומתוך אהבה שאהבם קרא להם (שמות ד, כב) בני בכורי ישראל כתיב עליהם והזר הקרב יומת גר הקל שבא במקלו ובתרמילו על אחת כמה וכמה</p>	<p>שבת לא:</p>
<p>מפתח תולין טרסקל (סל למזונותיה) לבהמה</p> <p>אמר רב תולין טרסקל לבהמה בשבת וקל וחומר למרדעת ומה התם דמשום תענוג שרי הכא דמשום צער לא כל שכן</p>	<p>שבת נ"א:</p>
<p>מפתח משה פרש מאשתו מקל וחומר</p> <p>ופירש מן האשה מאי דריש נשא קל וחומר בעצמו אמר ומה ישראל שלא דברה שכינה עמהן אלא שעה אחת וקבע להן זמן אמרה תורה (שמות יט, יא) והיו נכונים וגו' אל תגשו אני שכל שעה ושעה שכינה מדברת עמי ואינו קובע לי זמן על אחת כמה וכמה</p>	<p>שבת נ"ז:</p>
<p>מפתח משה אמר לעצמו ישראל אחר שחטאו בעגל לא היו ראויים לקבל את הלוחות</p> <p>ומה פסח שהוא אחד מתרי"ג מצות אמרה תורה (שמות יב, מג) וכל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה [כאן] וישראל מומרים על אחת כמה וכמה</p>	<p>שבת נ"ז:</p>

<p>עשה רשות היחיד על הכותל וזרק חפץ ונח על גבי הכותל חייב</p> <p>בעי רבי יוחנן כותל ברה"ר גבוה י' ואינו רחב ארבע ומוקף לכרמלית ועשאו רה"י וזרק ונח על גביו מהו מי אמרינן כיון דאינו רחב ד' מקום פטור הוא או דילמא כיון דעשאו רה"י כמאן דמלי דמיא אמר עולא קל וחומר לאחרים עושה מחיצה לעצמו לא כ"ש</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת צט:ב</p>
<p>מסרס אחר מסרס חייב</p> <p>הכל מודים במחמץ אחר מחמץ שהוא חייב שנאמר (ויקרא ו, ז) לא תאפה חמץ (ויקרא ב, יא) לא תעשה חמץ במסרס אחר מסרס שהוא חייב שנאמר (ויקרא כב, כד) ומעוך וכתות ונתוק וכתות אם על כרות חייב על נתוק לא כל שכן אלא להביא נתוק אחר כורת שהוא חייב</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קיא:א</p>
<p>הללו שמטילין קנאה ואיבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשמים ימחה שמם</p> <p>א"ר ישמעאל ק"ו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים הללו שמטילין קנאה ואיבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשמים על אחת כמה וכמה ועליהם אמר דוד (תהלים קלט, כא) הלא משנאיך ה' אשנא ובתקוממך אתקוטט תכלית שנהא שנאתים לאויבים היו לי</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קטז:א</p>
<p>פיקוח נפש דוחה את השבת</p> <p>רבי אלעזר בן עזריה אומר מה מילה שהיא אחת מאיבריו של אדם דוחה את השבת קל וחומר לפיקוח נפש שדוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קלב:א</p>
<p>צרעת דוחה את השבת</p> <p>דאתיא מק"ו ומה שבת חמורה מילה דוחה אותה צרעת לא כ"ש</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קלב:ב</p>
<p>מילה דוחה את השבת</p> <p>ומה צרעת שדוחה את העבודה ועבודה דוחה את השבת מילה דוחה אותה שבת שנדחית מפני העבודה אינו דין שתהא מילה דוחה אותה</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קלב:ב</p>
<p>צרעת דוחה שבת</p> <p>רבא אמר מילה בזמנה דוחה לא צריכא קרא מק"ו אתיא ומה שבת דחמירא דוחה צרעת לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קלב:ב</p>
<p>חלב הבהמה שמיוחד בין לקטנים בין לגדולים מטמא בין שיצא מממנה ברצון בין שלא ברצון</p> <p>התנן חלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר ר' עקיבא קל וחומר הוא ומה חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמיוחד בין לקטנים בין לגדולים אינו דין שיטמא בין לרצון ובין שלא לרצון</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קמג:ב</p>
<p>אין מעשרין בשבת</p> <p>אמר ר' יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומות ומעשרות כל אלו ביו"ט אמרו ק"ו בשבת לא קשיא כאן בחובות שקבוע להן זמן כאן בחובות שאין קבוע להן זמן</p>	<p>מפתח</p> <p>שבת קמח:ב</p>
<p>שרץ שאינו ממית ואינו מרבה טומאה טהור</p> <p>תנא תלמיד ותיק היה ביבנה שהיה מטהר את השרץ במאה וחמשים טעמים אמר רבינא אני אדון ואטהרנו ומה נחש שממית ומרבה טומאה טהור שרץ שאין ממית ומרבה טומאה לא כ"ש</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין יג:ב</p>
<p>פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן</p> <p>פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן ק"ו ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב עמד כמה שנים ולא שלטה בו האור פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך ואמר ר"ש בן לקיש אל תיקרי רקתך אלא ריקתך שאפי' ריקנין שבך מליאין מצות כרמון</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין יט:א</p>
<p>חייב אדם לשנות לתלמידו ארבעה פעמים</p> <p>א"ר אליעזר חייב אדם לשנות לתלמידו ארבעה פעמים וקל וחומר ומה אהרן שלמד מפני משה ומשה מפי הגבורה כך הדיוט מפי הדיוט על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין נד:ב</p>
<p>לכאורה איסורי שבת שאסורים משום שבות (חיתוך יבלת בקורבן) דוחין את השבת (פסח) אבל אסורין משום ש</p> <p>אמר רבי אליעזר ק"ו ומה שחיטה שהיא משום מלאכה דוחה את השבת אלו שמשום שבות אינו דין שידחו את השבת אלא אמר רב יוסף הא והא ביד ושבות מקדש התירו שבות דמקדש במדינה לא התירו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין קג:א</p>

<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן כמאן כי האי תנא דתניא איסי בן יהודה אומר כלפי שאמרה תורה (שמות לד, כד) ולא יחמוד איש את ארצך מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה והלא דברים ק"ו ומה אלו שדרכן לזוק אינן ניזוקין בני אדם שאין דרכן לזוק על אחת כמה וכמה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>משקין הבאין מחמת כלי אינם מטמאים את הכלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואימא לטמא את הכלים ולא ק"ו הוא ומה כלי שמטמא משקה אין מטמא כלי משקין הבאין מחמת כלי אינו דין שלא יטמאו את הכלים</p>	<p>פסחים יא:א</p>
<p>אוכל אינו מטמא כלי</p>	<p>מפתח</p>
<p>היכי דריש מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא יטמא לטמא את המשקין אתה אומר לטמא את המשקין או אינו אלא לטמא את הכלי אמרת ק"ו ומה משקה שמטמא אוכל אינו מטמא כלי אוכל שאין מטמא אוכל אינו דין שלא יטמא כלי</p>	<p>פסחים יח:ב</p>
<p>משקין הבאין מחמת כלי</p>	<p>מפתח</p>
<p>חד במשקין הבאין מחמת שרץ וחד במשקין הבאין מחמת כלי וצריכי דאי אשמועינן במשקין הבאין מחמת כלי משום דלא חמירי אבל במשקין הבאין מחמת שרץ דחמירי אימא עושה טומאה כיוצא בה ולשמעינן משקין הבאין מחמת שרץ וכ"ש משקין הבאין מחמת כלי מילתא דאתיא בקל וחומר טרח וכתב לה קרא</p>	<p>פסחים יח:ב</p>
<p>רביעי (לטומאה) פסול בקודש (בתרומה) XXXX</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוסי מניין לרביעי בקודש שהוא פסול ודין הוא ומה מחוסר כפורים שמותר בתרומה פסול בקודש שלישי שפסול בתרומה אינו דין שיעשה רביעי בקודש ולמדנו שלישי בקודש מן התורה ורביעי מקל וחומר שלישי מן התורה דכתיב (ויקרא ז, יט) והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל</p>	<p>פסחים יח:ב</p>
<p>גיד מותר בהנאה</p>	<p>מפתח</p>
<p>איבעית אימא מייתי לה בק"ו ומה חלב שענוש כרת מותר בהנאה גיד שאינו ענוש כרת לא כל שכן</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>בשר קודש אסור לאדם לאכול כשהוא טמא</p>	<p>מפתח</p>
<p>דהא נפקא ליה מקל וחומר ממעשר הקל ומה מעשר הקל אמרה תורה (דברים כו, יד) לא בערתי ממנו בטמא בשר קדש חמור לא כל שכן</p>	<p>פסחים כד:א</p>
<p>בשר בחלב אסור בהנאה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואין לי אלא באכילה בהנאה מנין אמרת ק"ו ומה ערלה שלא נעבדה בה עבירה אסורה בהנאה בשר בחלב שנעבדה בו עבירה אינו דין שיהא אסור בהנאה</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>אוכל חלב חי פטור ממלקות</p>	<p>מפתח</p>
<p>איכא דאמרי א"ר אבהו אמר ר' יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן למעוטי מאי אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו שהוא פטור וכל שכן אוכל חלב חי שהוא פטור</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>חמץ טעון שריפה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהודה אין ביעור חמץ אלא שריפה והדין נותן ומה נותר שאינו בבל יראה ובל ימצא חמץ שטעון שריפה</p>	<p>פסחים כז:ב</p>
<p>לפי רבי מאיר ישראל מנכרי קני</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ק סבר הני מילי ישראל מישראל הוא דקרינא ביה ולך תהיה צדקה אבל ישראל מנכרי לא קני ור"מ סבר קל וחומר ישראל מישראל קני ישראל מנכרי לא כל שכן</p>	<p>פסחים לא:ב</p>
<p>מעילה (שאיין בה כרת אלא רק מיתה בידי שמים) פטר את המזיד (מלהביא קורבן)</p>	<p>מפתח</p>
<p>אבא שאול אומר את שיש בו שוה פרוטה חייב בתשלומין את שאין בו שוה פרוטה אינו חייב בתשלומין אמרו לו לא אמרו שוה פרוטה אלא לענין מעילה בלבד אבל לתרומה אינו חייב עד שיהא בו כזית ואם איתא כיון שיש בו כזית מיבעי ליה תיובתא ואף רב פפא הדר ביה דתניא (ויקרא ה, טו) וחטאה בשגגה פרט למזיד והלא דין הוא ומה שאר מצות שחייב בהן כרת פטור בהן את המזיד מעילה שאין בה כרת אינו דין שפטר את המזיד לא אם אמרת בשאר מצות שכן לא חייב בהן מיתה תאמר במעילה שחייב בה מיתה ת"ל בשגגה פרט למזיד</p>	<p>פסחים לב:ב</p>
<p>אין מבשלין את הפסח בשאר משקים (כגון מי פרות) שנותנים טעם בתבשיל</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר (שמות יב, ט) במים אין לי אלא במים שאר משקין מניין אמרת קל וחומר ומה מים שאין מפיגין טעמן אסורין שאר משקין שמפיגין טעמן לא כ"ש</p>	<p>פסחים מא:א</p>

בל תאכל נא גם מבעוד יום	מפתח פסחים מא:ב
תניא אידך יכול אכל כזית נא מבעוד יום יהא חייב ודין הוא ומה בשעה שישנו בקום אכול צלי ישנו בבל תאכל נא בשעה שאינו בקום אכול צלי אינו דין שישנו בבל תאכל נא	מפתח פסחים מד:ב
תערובת של כלאים או עורלה אסורים אם נותנים טעם הכלאים או העורלה בתערובת	מפתח פסחים מד:ב
שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין חייב מכאן אתה דן לכל התורה כולה ומה נזיר שאין איסורו עולם ואין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם כעיקר כלאים שאיסורו איסור עולם ואיסורו הנאה ואין היתר לאיסורו אינו דין שיעשה טעם כעיקר והוא הדין לערלה	מפתח פסחים מט:ב
רבי אלעזר עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך	מפתח פסחים מט:ב
אמר רבי אלעזר עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך שנאמר (דברים ל, כ) כי היא חייך ואורך ימיך על חייו לא חס על חיי חבירו לא כל שכן	מפתח פסחים נז:ב
חנניה מישאל ועזריה שמסרו עצמם על קדושת השם לכבשן האש נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים	מפתח פסחים נז:ב
מה ראו חנניה מישאל ועזריה שמסרו [עצמן] על קדושת השם לכבשן האש נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים ומה צפרדעים שאין מצווין על קדושת השם כתיב בהו (שמות ז, כח) ובאו [ועלו] בביתך [וגו'] ובתנורו ובמשארותיך אימתי משארות מצויות אצל תנור הוי אומר בשעה שהתנור חם אנו שמצווין על קדושת השם על אחת כמה וכמה	מפתח פסחים סא:ב
לפי רבי אליעזר הזאה בטמא מת שחל שביעי שלו להיות בשבת דוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
אמר לו רבי אליעזר ועליה אני דן ומה אם שחיטה שהיא משום מלאכה דוחה את השבת הזאה שהיא משום שבות אינו דין שדוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
קורבן פסח דוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
ועוד ק"ו הוא ומה תמיד שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש כרת אינו דין שדוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
פסח דוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
אלא אמר קרא (במדבר כה, ז) עולת שבת בשבתו על עולת התמיד מכלל [עולה] דתמיד קרבה בשבת אמר מר ועוד ק"ו ומה תמיד שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש כרת אינו דין שדוחה את השבת	מפתח פסחים סא:ב
זבין ומצורעים משתלחים מחוץ למחנה	מפתח פסחים סא:ב
אמר רבי שמעון בן לקיש מהכא (במדבר ה, ב) וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש יאמר טמאי מתים ואל יאמר זבין ומצורעין ואני אומר אם טמאי מתים משתלחין זבין ומצורעין לא כל שכן	מפתח פסחים סא:ב
זבים משתלחים מחוץ למחנה	מפתח פסחים סא:ב
ר"ש אומר אינו צריך הרי הוא אומר (במדבר ה, ב) וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש יאמר טמאי מת ואל יאמר טמאי זב ואני אומר טמאי מתים משתלחין זבין לא כ"ש	מפתח פסחים סא:ב
בשבת אסור לעשת מלאכה שאסורה משום שבות אפילו שבות מצוה אם אפשר לעשותה בערב שבת	מפתח פסחים סא:ב
דקאמר ר' אליעזר נמי "ט רשות אית ליה פירכא ומה "ט שהתיר בו מלאכה של רשות לא התיר שבות שעמה שבת שלא התיר בה אלא מלאכה של מצוה אינו דין שלא תתיר שבות שעמה	מפתח פסחים סא:ב
אין הבשר מותר באכילה עד שיזרק הדם	מפתח פסחים עז:ב
ור' יהושע אין הבשר מותר באכילה עד שיזרק הדם קל וחומר הוא ומה אימורין דכי ליתנהו לא מעכבי כי איתנהו מעכבי דם דכי ליתיה מעכב כי איתיה לא כל שכן דמעכב	מפתח פסחים פא:א
מקום שהותרה טומאה (ידועה) הותרה טומאת התהום (שאיננה ידועה)	מפתח פסחים פא:א
אמר רבה ק"ו ומה במקום שלא הותרה לו טומאה ידועה הותרה לו טומאת התהום מקום שהותרה לו טומאה ידועה אינו דין שהותרה לו טומאת התהום	מפתח פסחים פא:א
קדשי קדשים שנטמאו דינם בשריפה	מפתח פסחים פא:א
אי נמי עייל דמה לפנים בת שריפה היא בשלמא נטמא גלי רחמנא בקדשים קלים כ"ש בקדשי קדשים	מפתח פסחים פא:א

<p>לפי ר"מ יום אחד בשנה חשוב שנה בסוף שנה אבל בתחלת שנה לא</p>	<p>מפתח</p>
<p>ראש השנה ר"מ כי קאמר ר"מ יום אחד בשנה חשוב שנה בסוף שנה אבל בתחלת שנה לא אמר רבא ולא ק"ו הוא ומה נדה שאין תחילת היום עולה לה בסופה סוף היום עולה לה בתחלתה שנה שיום אחד עולה לה בסופה אינו דין שיום אחד עולה בתחלתה</p>	
<p>חייב אדם לטהר את עצמו ברגל</p>	<p>מפתח</p>
<p>ראש השנה חייב אדם לטהר את עצמו ברגל שנאמר (ויקרא יא, ח) ובנבלתם לא תגעו תניא נמי הכי ובנבלתם לא תגעו יכול יהו ישראל מוזהרין על מגע נבילה תלמוד לומר (ויקרא כא, א) אמור אל הכהנים בני אהרן בני אהרן מוזהרין בני ישראל אין מוזהרין והלא דברים קל וחומר ומה טומאה חמורה כהנים מוזהרין ישראלים אינן מוזהרין טומאה קלה לא כל שכן אלא מה ת"ל ובנבלתם לא תגעו ברגל</p>	
<p>אשרי הדור שהקטנים נשמעים לגדולים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ראש השנה אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים קל וחומר חיובא הוא אלא מתוך שהגדולים נשמעים לקטנים נושאין קטנים קל וחומר בעצמן</p>	
<p>חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה ושעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא זב: דאמר רבה בר רב הונא חייב אדם למשמש בתפיליו בכל שעה ושעה ק"ו מציע ומה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת אמרה תורה על מצחו תמיד שלא יסיח דעתו ממנו תפילין שיש בהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה</p>	
<p>עתידה רומי שתפול ביד פרס</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא יא: עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה מקדש ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים אינו דין שיפלו רומיים ביד פרסיים</p>	
<p>לפי חכמים הזה על הטהור - טהור</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא יד: מ"ט דר' עקיבא נכתוב רחמנא והזה הטהור עליו מאי על הטמא שמע מינה על הטמא טהור ועל הטהור טמא ורבנן האי לדברים המקבלין טומאה הוא דאתא אבל הכא קל וחומר הוא אם על הטמא טהור על הטהור לא כל שכן ור' עקיבא היינו דקאמר שלמה (קהלת ז, כג) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני</p>	
<p>שאלו חשב שבצדק לא מחה את זכר עמלק</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא כב: בשעה שאמר לו הקב"ה לשאלו (שמואל א טו, ג) לך והכית את עמלק אמר ומה נפש אחת אמרה תורה הבא עגלה ערופה כל הנפשות הללו על אחת כמה וכמה ואם אדם חטא בהמה מה חטאה ואם גדולים חטאו קטנים מה חטאו</p>	
<p>אין אדם נכנס לעזרה לעבודה אפילו טהור עד שיטבול</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא לא: שאלו את בן זומא טבילה זו למה אמר להם ומה המשנה מקודש לקודש וממקום שענוש כרת למקום שענוש כרת טעון טבילה המשנה מחול לקודש וממקום שאין ענוש כרת למקום שענוש כרת אינו דין שטעון טבילה</p>	
<p>לפי רבי מנין לחמש טבילות ועשרה קידושין שטובל כהן גדול ומקדש בו ביום</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא לב: ר"א ברבי שמעון אומר ק"ו ומה במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש</p>	
<p>כהן גדול טובל לפני שלושה בגדי לבן ונכנס לקודש הקודשים</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא לב: תנא דבי רבי ישמעאל קל וחומר מה בגדי זהב שאין כהן נכנס בהן לפני ולפנים טעון טבילה בגדי לבן שנכנס בהן לפני ולפנים אינו דין שטעון טבילה</p>	
<p>כשאהרון מחליף מבגדי לבן לבגדי זהב צריך לטבול</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא לב: מבגדי לבן לבגדי זהב מנין תנא דבי רבי ישמעאל ק"ו מה בגדי לבן שאין כפרתן מרובה טעונין טבילה בגדי זהב שכפרתן מרובה אינו דין שטעונין טבילה</p>	
<p>לפי בית שמאי שאור חייבין אם אכל ככותבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא עט: דתנן בית שמאי אומרים שאור בכזית חמץ בככותבת והוינן בה מ"ט דב"ש נכתוב רחמנא חמץ ולא בעי שאור ואנא אמינא ומה חמץ שאין חמוצו קשה אסור בכזית שאור שחמוצו קשה לא כל שכן</p>	
<p>עינוי שאינו נוהג בשבתות וביום טוב אינו מוזהר עליו (תוספת מלאכה מחול על הקודש ביום הכיפורים)</p>	<p>מפתח</p>
<p>יומא פא: יכול לא יהא מוזהר על תוספת מלאכה אבל יהא מוזהר על תוספת עינוי ודין הוא ומה מלאכה שנוהגת בשבתות וי"ט אינו מוזהר עליה עינוי שאינו נוהג בשבתות וי"ט אינו דין שלא יהא מוזהר עליו</p>	

<p>העושה מלאכה ביום הכיפורים ענוש כרת</p> <p>ומה עינוי שאינו נוהג בשבתות וי"ט ענוש כרת מלאכה שנוהגת בשבתות וימים טובים לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא פא:א</p>
<p>לפי רבי ישמעאל פיקוח נפש דוחה את השבת</p> <p>נשאלה שאלה זו בפניהם מניין לפיקוח נפש שדוחה את השבת נענה ר' ישמעאל ואמר (שמות כב, א) אם במחלתר ימצא הגנב ומה זה שספק על ממון בא ספק על נפשות בא ושפיכות דמים מטמא את הארץ וגורם לשכינה שתסתלק מישראל ניתן להצילו בנפשו ק"ו לפיקוח נפש שדוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא פא:א</p>
<p>פיקוח נפש דוחה שבת</p> <p>אבל להחיות אפילו מעל מזבחי ומה זה שספק יש ממש בדבריו ספק אין ממש בדבריו ועבודה דוחה שבת קל וחומר לפיקוח נפש שדוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא פה:ב</p>
<p>פיקוח נפש דוחה שבת שכן הוא בכל גופו</p> <p>נענה רבי אלעזר ואמר ומה מילה שהיא אחד ממאתים וארבעים ושמונה איברים שבאדם דוחה את השבת קל וחומר לכל גופו שדוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא פה:ב</p>
<p>לפי רבי יהודה סוכה נוהגת בארבע מינים</p> <p>ואמר רבא מ"ט דרבי יהודה קסבר לולב צריך אגד ואי מייתי מינא אחרינא הוה חמשה מיני ואמר רבא מינא אחרינא הוה דסיב ועיקרא דדיקלא מינא דלולבא הוא דתניא (ויקרא כג, מב) בסוכות תשבו סוכה של כל דבר דברי ר"מ ר' יהודה אומר אין סוכה נוהגת אלא בד' מינים שבלולב והדין נותן ומה לולב שאין נוהג בלילות כבימים אינו נוהג אלא בארבעת מינין סוכה שנוהגת בלילות כבימים אינו דין שלא תהא אלא בארבעת מינין</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה לו:ב</p>
<p>דברים שדרכן לעשותן בצנעא צריכים לעשות בצניעות</p> <p>והצנע לכת עם אלהיך זו הוצאת המת והכנסת כלה לחופה והלא דברים ק"ו ומה דברים שדרכן לעשותן בפרהסיא אמרה תורה הצנע לכת דברים שדרכן לעשותן בצנעא על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה מט:ב</p>
<p>בשמחה אנשים לבד ונשים לבד</p> <p>זכריה יב, יב וספדה הארץ משפחות משפחות לבד משפחת בית דוד לבד ונשיהם לבד אמרו והלא דברים ק"ו ומה לעתיד לבא שעוסקין בהספד ואין יצר הרע שולט בהם אמרה תורה אנשים לבד ונשים לבד עכשיו שעוסקין בשמחה ויצה"ר שולט בהם על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה נב:א</p>
<p>לפי בית שמאי שיעור שאור בכזית</p> <p>מאי טעמייהו דב"ש א"כ לכתוב רחמנא חמץ ולא בעי שאור ואנא אמינא ומה חמץ שאין חמוצו קשה בכזית שאור שחמוצו קשה לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>ביצה ז:ב</p>
<p>אין אופין מיום טוב לחול</p> <p>מנא הני מילי אמר שמואל דאמר קרא (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו זכרהו מאחר שבא להשכיחו מאי טעמא אמר רבא כדי שיברור מנה יפה לשבת ומנה יפה ליום טוב רב אשי אמר כדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת קל וחומר מיום טוב לחול</p>	<p>מפתח</p> <p>ביצה טו:ב</p>
<p>לפי בית הלל מקום שמותר להדיוט מותר לגבוה</p> <p>אמרו להם בית הלל לבית שמאי ומה במקום שאסור להדיוט מותר לגבוה מקום שמותר להדיוט אינו דין שמותר לגבוה</p>	<p>מפתח</p> <p>ביצה כ:ב</p>
<p>במקום כירתך (שצרכי אכילתת) פתוחה כירת רבך (צרכי גבוה-קרבנות) פתוחה</p> <p>אבא שאול אומר בלשון אחרת ומה במקום שכירתך סתומה כירת רבך פתוחה במקום שכירתך פתוחה אינו דין שכירת רבך פתוחה וכן בדין שלא יהא שולחנך מלא ושולחן רבך ריקן</p>	<p>מפתח</p> <p>ביצה כ:</p>
<p>במקום שאינו שואל אינו מזכיר</p> <p>אמר עולא הא דרב חסדא קשיא (משלי י, כו) כחומץ לשינים וכעשן לעינים ומה במקום שאינו שואל מזכיר במקום ששואל אינו דין שיהא מזכיר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ד:ב</p>
<p>המצער עצמו מכל דבר נקרא חוטא</p> <p>היושב בתענית נקרא חוטא סבר כי האי תנא דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה תלמוד לומר (במדבר ו, יא) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזה נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין והלא דברים קל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית יא:א</p>

לפי רבי אלעזר המצער עצמו מכל דבר נקרא קדוש	מפתח תענית יא:א
ר' אלעזר אומר נקרא קדוש שנאמר (במדבר ו, ה) קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה	מפתח תענית כז:ב
אין מתעניין בשבת	מפתח תענית כז:ב
ובערב שבת לא היו מתעניין מפני כבוד השבת ק"ו בשבת עצמה	מפתח מגילה ג:א
מבטלין תלמוד תורה כדי לשמוע מקרא מגילה	מפתח מגילה ג:א
תניא נמי הכי כהנים בעבודתן ולוים בדוכנן וישראל במעמדן כולן מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה מכאן סמכו של בית רבי שמבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה קל וחומר מעבודה ומה עבודה שהיא חמורה מבטלין תלמוד תורה לא כל שכן ועבודה חמורה מתלמוד תורה והכתיב (יהושע ה, יג) ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עומד לנגדו [וגו'] וישתחו (לאפיו) והיכי עביד הכי והאמר רבי יהושע בן לוי אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בלילה חיישין שמא שד הוא	מפתח מגילה כט:א
עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בא"י	מפתח מגילה כט:א
עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בא"י שנאמר (ירמיהו מו, יח) כי כתבור בהרים וככרמל בים יבא והלא דברים ק"ו ומה תבור וכרמל שלא באו אלא לפי שעה ללמוד תורה נקבעים בארץ ישראל בתי כנסיות ובתי מדרשות שקורין ומרביצין בהן תורה עאכ"ו	מפתח מועד קטן ז:ב
סופר שבעת ימים גם לימי חלוטו	מפתח מועד קטן ז:ב
ר' יהודה אומ' (יחזקאל מד, כו) שבעת ימים יספרו לו ימי ספירו ולא ימי חלוטו ר' יוסי בר' יהודה אומר ז' ימי ספירו ק"ו לימי חלוטו	מפתח מועד קטן ז:ב
לפי רבי ממתנינים לחתן שנולד בו נגע שבעת ימי המשתה ושבעת ימי הרגל	מפתח מועד קטן ז:ב
והתניא (ויקרא יג, יד) וביום הראות בו יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאי אתה רואה בו מכאן אמרו חתן שנולד בו נגע נותנין לו ז' ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נותנין לו שבעת ימי הרגל דברי רבי יהודה רבי אומר אינו צריך הרי הוא אומר (ויקרא יד, לו) וצוה הכהן ופנו את הבית אם ממתנינים לו לדבר הרשות כל שכן לדבר מצוה	מפתח מועד קטן ט:א
מקדש דוחה את השבת	מפתח מועד קטן ט:א
אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים והיו דואגים ואומרים שמא נתחייבו שונאיהן של ישראל כלייה יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא מאי דרוש אמרו קל וחומר ומה משכן שאין קדושתו קדושת עולם וקרבן יחיד דוחה שבת דאיסור סקילה מקדש דקדושתו קדושת עולם וקרבן צבור ויום הכפורים דענוש כרת לא כ"ש	מפתח מועד קטן ט:א
בניו של רבי ישמעאל נצטוו הכל לבכות ולהספיד על מיתתם כבני אהרון	מפתח מועד קטן ט:א
נענה ר"ט ואמר (ויקרא י, ו) ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה והלא דברים ק"ו ומה נדב ואביהוא שלא עשו אלא מצוה אחת דכתיב (ויקרא ט, ט) ויקריבו בני אהרן את הדם אליו כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה	מפתח מועד קטן ט:א
בניו של ר' ישמעאל ספדו להם כל ישראל כאביה בן ירבעם	מפתח מועד קטן ט:א
נענה ר' יוסי הגלילי ואמר (מלכים א יד, יג) וספדו לו כל ישראל וקברו אותו והלא דברים ק"ו ומה אביה בן ירבעם שלא עשה אלא דבר אחד טוב דכתיב ביה (מלכים א יד, יג) יען נמצא בו דבר טוב כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה	מפתח מועד קטן ט:א
בניו של ר' ישמעאל זכו לכבוד גדול כצידקיהו מלך יהודה	מפתח מועד קטן ט:א
והלא דברים ק"ו ומה צדקיהו מלך יהודה שלא עשה אלא מצוה אחת שהעלה ירמיה מן הטיט כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה	מפתח מועד קטן ט:א
בניו של ר' ישמעאל זכו להספד גדול כאחאב	מפתח מועד קטן ט:א
והלא דברים ק"ו ומה אחאב מלך ישראל שלא עשה אלא דבר אחד טוב דכתיב (מלכים א כב, לה) והמלך היה מעמד במרכבה נכח ארם כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה	מפתח מועד קטן ט:א

<p>ומה תוכחה של בשר ודם כך תוכחה של הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה</p> <p>ר' אלעזר כי מטי להאי קרא בכי (בראשית מה, ג) ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו ומה תוכחה של בשר ודם כך תוכחה של הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה ד:ב</p>
<p>ומה שמואל הצדיק היה מתיירא מן הדין אנו על אחת כמה</p> <p>רבי אלעזר כי מטי להאי קרא בכי (שמואל א כח, טו) ויאמר שמואל אל שאול למה הרגזתני להעלות אותי ומה שמואל הצדיק היה מתיירא מן הדין אנו על אחת כמה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה ד:ב</p>
<p>הרואה חכמים בחייהם יחיה</p> <p>מאי דכתיב בהו ברבנן (תהלים מט, י) ויחי עוד לנצח לא יראה השחת כי יראה חכמים ימותו ומה הרואה חכמים במיתתן יחיה בחייהן על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה ה:ב</p>
<p>חול המעד אסור במלאכה</p> <p>דתנו רבנן (שמות כג, טו) את חג המצות תשמור שבעת ימים לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר אינו צריך קל וחומר ומה ראשון ושביעי שאין קדושה לפניו ולאחריהן אסור בעשיית מלאכה חולו של מועד שיש קדושה לפניו ולאחריהן אינו דין שיהא אסור בעשיית מלאכה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה יא:א</p>
<p>רביעי בקודש פסול באכילת תרומה ???</p> <p>תניא א"ר יוסי מנין לרביעי בקדש שהוא פסול ודין הוא ומה מחוסר כפורים שמתר בתרומה פסול בקדש שלישי שפסול בתרומה אינו דין שיעשה רביעי לקדש ולמדנו שלישי לקדש מן התורה ורביעי בק"ו שלישי לקדש מן התורה מנין דכתיב (ויקרא ז, יט) והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל מי לא עסקינן דנגע בשני וקאמר רחמנא לא יאכל רביעי מקל וחומר הא דאמרן</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה כד:א</p>
<p>ת"ח אין אור של גיהנם שולטת בהן</p> <p>ת"ח אין אור של גיהנם שולטת בהן ק"ו מסלמנדרא ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מדמה אין אור שולטת בו ת"ח שכל גופן אש דכתיב (ירמיהו כג, כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה כז:א</p>
<p>אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל</p> <p>אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל קל וחומר ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב כמה שנים אין האור שולטת בו פושעי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב (שיר השירים ד, ג) כפלח הרמון רקתך אל תקרי רקתך אלא רקנין שבו על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>חגיגה כז:א</p>
<p>לכאורה רציחה דוחה את השבת</p> <p>ומה עבודה שהיא חמורה ודוחה שבת רציחה דוחה אותה שנאמר (שמות כא, יד) מעם מזבחי תקחנו למות שבת שנדחת מפני עבודה אינו דין שתהא רציחה דוחה אותה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות א:ז</p>
<p>קבורת מת מצוה לכאורה דוחה את השבת</p> <p>קבורת מת מצוה תדחה שבת מק"ו ומה עבודה שהיא דוחה שבת קבורת מת מצוה דוחה אותה מולאחותו שבת שנדחה מפני עבודה אינו דין שתהא קבורת מת מצוה דוחה אותה ת"ל (שמות לה, ג) לא תבערו</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות א:ז</p>
<p>המחזיר גרושתו משניסת (שלא נשאה לאחר) ומת אסורה בייבום</p> <p>אמר רבי חייא בר אבא רבי יוחנן בעי המחזיר גרושתו משניסת צרתה מהו אמר ליה רבי אמי ותיבעי לך היא גופה היא גופה לא קמיבעיא לי דאמרין קל וחומר במותר לה אסורה באסור לה לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות יא:ב</p>
<p>ערוה (אשת אח) שאיסורה איסור כרת ואסורה לכל בנה פגום לכהונה</p> <p>אמר ר' יהושע אין ממזר אלא מחייבי מיתות בית דין נהי נמי דממזר לא הוי פגום מיהו הוי מק"ו מאלמנה מה אלמנה שאין איסורה נוהג בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל כו</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טו:ב</p>

<p>מחזיר גרושתו לבית הלל בנה פגום</p>	<p>מפתח</p>
<p>מחזיר גרושתו לבית הלל מי קאמרין קל וחומר ומה אלמנה לכהן גדול שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום</p>	<p>יבמות טו:ב</p>
<p>יבמה מותרת לשוק שלושה חודשים ממיתת הבעל ולא משעת החליצה</p>	<p>מפתח</p>
<p>לאחר ג' אין צריכה להמתין ג' חדשים הוי הג' חדשים שאמרו משעת מיתת הבעל ולא משעת חליצת היבם מ"ש מגט דרב אמר משעת נתינה ושמואל אמר משעת כתיבה אמר רבא ק"ו איסור כרת התרת איסור לאו לא כ"ש</p>	<p>יבמות מב:א</p>
<p>בשלושים ימי אבלות מותר לכבס ולכן מותר ליארס</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב חסדא ק"ו ומה במקום שאסור לכבס מותר ליארס מקום שמותר לכבס אינו דין שמותר ליארס מאי היא דתנן שבת שחל תשעה באב בתוכה אסור לספר ולכבס ובחמישי מותר מפני כבוד השבת</p>	<p>יבמות מג:א</p>
<p>מקום שמותר לישא וליתן (שלושים ימי אבלות) מותר ליארס</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבא וקודם דקודם נמי ק"ו ומה במקום שאסור לישא וליתן מותר ליארס מקום שמותר לישא וליתן אינו דין שמותר ליארס</p>	<p>יבמות מג:א</p>
<p>הולד מחייבי לאוין פגום</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר שמעון התימני אין ממזר מחייבי לאוין נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי מק"ו מאלמנה ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום</p>	<p>יבמות מד:ב</p>
<p>לפי רבי יהושע בחייבי כריתות הולד פגום</p>	<p>מפתח</p>
<p>אתמר אמר רב יוסף אמר ר' שמעון ברבי הכל מודים בבא על חייבי כריתות שהולד פגום מאן הכל מודים רבי יהושע דאע"ג דאמר ר' יהושע אין ממזר מחייבי כריתות נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי מק"ו מאלמנה ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום</p>	<p>יבמות מד:ב</p>
<p>מקום שטעון כבוס טעון טבילה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מדכתיב (שמות יט, י) לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם ומה במקום שאין טעון כבוס טעון טבילה מקום שטעון כבוס אינו דין שטעון טבילה</p>	<p>יבמות מו:ב</p>
<p>אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מן האירוסין לא יאכלו בתרומה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מן האירוסין לא יאכלו בתרומה רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין נתארמלו או נתגרשו מן הנשואין פסולות מן האירוסין כשרות: גמ' תניא אמר ר"מ ק"ו ומה קדושי רשות אין מאכילין קדושי עבירה לא כ"ש אמרו לו לא אם אמרת בקידושי רשות שכן אין לו להאכיל במקום אחר תאמר בקדושי עבירה שכן יש לו להאכיל במקום אחר</p>	<p>יבמות נו:ב</p>
<p>משה רבינו פרש מאשתו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי דרש אמר ומה ישראל שלא דברה עמהם שכינה אלא לפי שעה וקבע להם זמן אמרה תורה (שמות יט, טו) אל תגשו אל אשה אני שמייוחד לדבור בכל שעה ושעה ולא קבע לי זמן על אחת כמה וכמה</p>	<p>יבמות סב:א</p>
<p>התורה כולה וישראל מומרים (בחטא בעגל) ולא ראויים לקבל את התורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרה תורה (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה וישראל מומרים על אחת כמה וכמה והסכימה דעתו לדעת המקום דכתיב (שמות לד, א) אשר שברת ואמר ריש לקיש אמר ליה הקב"ה למשה י"שר כחך ששברת</p>	<p>יבמות סב:א</p>
<p>לויה וישראלית שנבעלו לפסול פסולות לאכול בתרומה (כשבנה כהן)</p>	<p>מפתח</p>
<p>אשכחן לתרומה לכהונה מנלן אטו לויה וישראלית לא לכהונה מרבינן להו דאי לתרומה בנות מיכל תרומה נינהו אלמה לא משכחת לה דקאכלה בשביל בנה בשביל בנה ק"ו ומה כהנת דבקדושה דנפשה אכלה פסיל לה לויה וישראלית דלא אכלה אלא בשביל בנה לא כ"ש</p>	<p>יבמות סח:ב</p>
<p>מי שאסורה בתרומה פסולה לכהונה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלא לכהונה ק"ו מגרושה ומה גרושה שמותרת בתרומה אסורה לכהונה זו שאסורה בתרומה אינו דין שפסולה לכהונה</p>	<p>יבמות סח:ב</p>
<p>אסור לבער את הקודש (שמן שמוקדש למנחות ונטמא) כשהוא טמא</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן דאמר קרא לא בערתי ממנו בטמא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של תרומה שנטמא ואימא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של קדש שנטמא לאו קל וחומר הוא ומה מעשר הקל אמרה תורה לא בערתי ממנו בטמא קדש חמור לא כ"ש</p>	<p>יבמות עג:ב</p>

<p>לפי רבי שמעון הנקבות במצרי ואדומי מותרים מייד</p> <p>עמוני ומואבי אסורים ואיסורן איסור עולם אבל נקבותיהם מותרות מיד מצרי ואדומי אינם אסורים אלא עד שלשה דורות אחד זכרים ואחד נקבות ר"ש מתיר את הנקבות מיד א"ר שמעון ק"ו הדברים ומה אם במקום שאסר את הזכרים איסור עולם התיר את הנקבות מיד מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד שלשה דורות אינו דין שנתיר את הנקבות מיד אמרו לו אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה אמר להם לא כי הלכה אני אומר</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות עו:ב</p>
<p>גרי צדק החמירו בהם כישראל</p> <p>ומה בני מלכים כך בני הדיוטות על אחת כמה וכמה ומה גרים גרורים כך ישראל על אחת כמה וכמה מיד נתוספו על ישראל מאה וחמשים אלף שנאמר (מלכים א ה, כט) ויהי לשלמה שבעים אלף נושא סבל ושמינים אלף חוצב בהר</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות עט:א</p>
<p>בת ישראל הנשואה ללוי אוכלת מעשר שני</p> <p>והתניא (במדבר יח, לא) ואכלתם אותו בכל מקום אתם וביתכם לימד על נשואה בת ישראל שנותנת רשות לתרום אתה אומר רשות לתרום או אינו אלא לאכול אמרת תרומה חמורה אוכלת מעשר הקל לא כל שכן אלא לימד על נשואה בת ישראל שנותנת רשות לתרום</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פז:א</p>
<p>לפי רבי יהודה נשאה ונולד לה בן ומת הבעל ולאחר זמן מת הבן צריכה יבום לאחר מיתת הבן</p> <p>אמר ליה רב יהודה מדאסקרתא לרבא לא נעשה מתים כחיים לענין יבום מקל וחומר ומה במקום שעשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן התרומה לא עשה מתים כחיים מקום שלא עשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן הייבום אינו דין שלא נעשה מתים כחיים ת"ל (משלי ג, יז) דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פז:ב</p>
<p>לפי רבי יהודה בת כהן שנשאה לישראל ונולד לה בן ממנו ולאחר זמן מת הבן לא תחזור לאכול בתרומה</p> <p>ונעשה מתים כחיים לענין תרומה מק"ו ומה במקום שלא עשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן הייבום עשה מתים כחיים מקום שעשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן התרומה אינו דין שנעשה מתים כחיים ת"ל (ויקרא כב, יג) וזרע אין לה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פז:ב</p>
<p>לפי רבי מאיר אמרו שנים אכלת חלב חייב להביא קורבן חטאת</p> <p>דקתני סיפא אמרו שנים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי פטור רבי מאיר מחייב אמר ר' מאיר קל וחומר אם הביאוהו שנים לידי מיתה חמורה לא יביאוהו לידי קרבן הקל</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פז:ב</p>
<p>לפי רבא עד אחד נאמן ביבמה</p> <p>רבא אמר עד אחד נאמן ביבמה מק"ו לאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות צד:א</p>
<p>בעל ששגג בקרובי אשתו אינו נאסר במותר לו (באשתו)</p> <p>והלא דין הוא ומה הוא שאסרה בכל אנשים שבעולם שגגה באסור לה אינה נאסרת במותר לה היא שלא אסרתהו אלא בקרובותיה שגג באסור לו אינו דין שלא נאסר לו במותר לו וזה הדין לשוגג למזיד מנין ת"ל אותה אותה שכיבתה אוסרתה ואין שכיבת אחותה אוסרתה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות צה:א</p>
<p>צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם</p> <p>בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידן צדיקים עצמן לא כ"ש</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות צט:ב</p>
<p>אשה נאמנת להביא גיטה</p> <p>אשה נאמנת להביא גיטה מק"ו ומה נשים שאמרו חכמים אין נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא גיטה ומה נאמנת לומר מת בעלה אינו דין שנאמנת להביא גיטה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות קכב:א</p>
<p>צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם</p> <p>מה בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם צדיקים עצמם לא כ"ש</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות כח:ב</p>
<p>לפי רבא מפתה היא או אביה יכולים לסרב לנישואי הבת</p> <p>בשלמא איהי כתיב (דברים כב, יט) ולו תהיה מדעתה אלא אביה מנלן אמר אביי שלא יהא חוטא נשכר רבא אמר ק"ו ומה מפתה שלא עבר אלא על דעת אביה בלבד בין היא ובין אביה יכולין לעכב אונס שעבר על דעת אביה ועל דעת עצמה לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות לט:ב</p>
<p>האב אינו חייב במזונות בניו</p> <p>איבעית אימא ר' מאיר והכי קאמר האב אינו חייב במזונות בתו והוא הדין לבנו הא מצוה בבתו איכא קל וחומר לבנים והאי דקתני בתו הא קמ"ל</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות מט:א</p>

<p>מצוה לאב לזון בנותיו ואיבעית אימא ר' יהודה והכי קאמר האב אינו חייב במזונות בתו וכל שכן לבנו הא מצוה בבנו איכא וקל וחומר לבנות</p>	<p>מפתח כתובות מט:ב</p>
<p>אם אין הבעל זן את אשתו מעשה ידיה שלה ולא של בעלה אפי' למאן דאמר יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך הני מילי בעבד כנעני דלא כתיב ביה עמך אבל עבד עברי דכתיב ביה (דברים טו, יג) עמך לא וכל שכן אשתו</p>	<p>מפתח כתובות נח:ב</p>
<p>לפי רבי עקיבא מציאת אשה לעצמה ולא לבעל אמר ליה השתא ומה העדפה דמעשה ידיה היא אמר רבי עקיבא לעצמה מציאתה לא כ"ש</p>	<p>מפתח כתובות סו:א</p>
<p>השוחד יעור עיני טיפשים ויסלף דיברי טפשים ומסמין עיניהן שנאמר (שמות כג, ח) כי השוחד יעור פקחים תנו רבנן (דברים טז, יט) כי השוחד יעור עיני חכמים קל וחומר לטפשיין ויסלף דברי צדיקים קל וחומר לרשעים מידי טפשים ורשעים</p>	<p>מפתח כתובות קה:א</p>
<p>עתידים צדיקים שיעמדו במלבושיהן עתידים צדיקים שיעמדו במלבושיהן ק"ו מחטה מה חטה שנקברה ערומה יוצאה בכמה לבושיין צדיקים שנקברו בלבושיהן על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח כתובות קיא:ב</p>
<p>המצער עצמו מכל דבר נקרא חוטא הלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה מכאן כל היושב בתענית נקרא חוטא והדין קרא בנזיר טמא כתיב משום דשנה בחטא הוא</p>	<p>מפתח נדרים יא:</p>
<p>הווה אמינא אין נזירות חלה על נזירות אי נמי כגון שקיבל שתי נזירות בבת אחת מתיב רב המנונא במדבר ו:ב נזיר להזיר מכאן שהנזירות חל על הנזירות שיכול והלא דין הוא ומה שבועה חמורה אין שבועה חלה על שבועה נזירות קלה לא כל שכן תלמוד לומר נזיר להזיר מכאן שהנזירות חלה על הנזירות</p>	<p>מפתח נדרים יח:א</p>
<p>המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם קל וחומר ומה בלשצר שנשתמש בכלי קודש שנעשו כלי חול שנאמר (יחזקאל ז, כב) ובאו בה פריצים וחיללוהו כיון שפרצום נעשו חול נעקר מן העולם דכתיב (דניאל ה, ל) בה בליליא קטיל בלשצר המשתמש בכתרה של תורה שהוא חי וקיים לעולם על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח נדרים סב:א</p>
<p>רבי יהודה טעם מתבשיל האשה שנדר בעלה שלא יהנה מאשתו עד שיטעמו מתבשילו רבי יהודה ורבי שמעון ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי את נהנית לי עד שתטעימי תבשילך לרבי יהודה ולר"ש ר' יהודה טעים אמר ק"ו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים המאריים בספק ואני על אחת כמה וכמה ר"ש לא טעים אמר ימותו כל בני אלמנה ואל יזוז שמעון ממקומו ועוד כי היכי דלא לתרגלי למינדר</p>	<p>מפתח נדרים סו:ב</p>
<p>הארוס אינו יכול להפר נדרי ארוסתו בלי האב ויכול להפר נדרים של ארוסתו שקדמו לארוסין וכי תימא אב דכתב רחמנא למה לי מיבעי ליה דאי הקים הקים א"כ בית אישה נדרה למאי כתב ק"ו ומה במקום אב ארוס מיפר לחודיה שלא במקום אב מיבעיא אימא (במדבר ל, יא) אם בית אישה נדרה לומר שאין הבעל מיפר בקודמין ומיניה ארוס מיפר בקודמין</p>	<p>מפתח נדרים סז:ב</p>
<p>ילפי רבי אליעזר יבם רשאי להפר נדרי יבמתו א"ר אליעזר ומה אם אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו נגמרה לו אשה שיש לו חלק עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו אינו דין שתגמור לו</p>	<p>מפתח נדרים עד:ב</p>
<p>יבם מיפר נדרי יבמתו תנן אמר רבי אליעזר ומה אם אשה שקנה לעצמו הרי הוא מיפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שמיפר נדריה</p>	<p>מפתח נדרים עד:ב</p>
<p>לפי רבי אליעזר הבעל יכול להפר נדרי אשתו גם לפני שנדרה ת"ש אמר להן ר"א ומה במקום שאין מיפר נדרי עצמו משנדר מיפר נדרי עצמו עד שלא ידור מקום שמפר נדרי אשתו משתדור אינו דין שיפר נדרי אשתו עד שלא תדור</p>	<p>מפתח נדרים עה:ב</p>
<p>אדם לא יכול להטהר במקוה למפרע (ויגע בשרץ לאחר שיטהר) וכן בעל לא יכול להפר נדרי אשתו לפני שנדרה ת"ש אמרו לו לר"א ומה מקוה שמעלה את הטמאין מטומאתן אין מציל על הטהורים מליטמא אדם שאין מעלה את הטמאין מטומאתן אינו דין הוא שלא יציל על הטהורין מליטמא</p>	<p>מפתח נדרים עה:ב</p>

<p>אינ רשות לאב למכור את בתו משהגיעה לנערות</p> <p>תניא יכול למכור אדם את בתו כשהיא נערה אמרת ק"ו מכורה כבר יוצאה אינה מכורה אינו דין שלא תימכר</p>	<p>מפתח</p> <p>נדרים עו:א</p>
<p>אלמלא הפסוק "זה הדבר.." בעל היה מתיר את נדרי אשתו</p> <p>א"ר יוחנן חכם שאמר בלשון בעל ובעל שאמר בלשון חכם לא אמר כלום דתני' (במדבר ל, ב) זה הדבר החכם מתיר ואין בעל מתיר שיכול ומה חכם שאין מפר מתיר בעל שמפר אינו דין שמתיר ת"ל זה הדבר חכם מתיר ואין בעל מתיר</p>	<p>מפתח</p> <p>נדרים עז:ב</p>
<p>המצער עצמו מכל דבר נקרא חוטא</p> <p>דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מה ת"ל (במדבר ו, יא) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר יט:א</p>
<p>המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר טעון כפרה</p> <p>וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה היה בוכה ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר כב:א</p>
<p>המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר "ונשא עונו"</p> <p>כיוצא בדבר אתה אומר (ויקרא ה, יז) ולא ידע ואשם ונשא עונו ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר כגון חתיכה ספק של שומן ספק של חלב אמר קרא ונשא עונו מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכ"ו</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר כג:א</p>
<p>המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר "ונשא עונו"</p> <p>איסי בן יהודה אומר ולא ידע ואשם ונשא עונו ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר כגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן ונשא עונו המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר כג:א</p>
<p>כלאי הכרם ועורלה אם נתערבו בדבר אחר ונתנו בו טעם התעורבת אסורה</p> <p>ומכאן אתה דן כל איסורין שבתורה ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם כעיקר כלאי הכרם שאיסורן איסור עולם ואיסורן הנאה ואין היתר לאיסורן אינו דין שיעשה בו טעם כעיקר והוא הדין לערלה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר לז:א</p>
<p>תגלחת הנזיר</p> <p>למטמא ראש נזרו ותגלחת לא נעשה בה מגלח כמתגלח ק"ו מטומאה ומה טומאה שהיא סותרת את הכל לא עשו בה מטמא כמיטמא תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים יום לא כל שכן שלא נעשה מגלח כמתגלח אמר קרא (במדבר ו, ה) תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבור הוא ולא יעבור לאחר</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מד:א</p>
<p>לפי רב יאשיה אין הנזיר מגלח שערו פתח אוהל מועד כי זה דרך בזיון</p> <p>ת"ר (במדבר ו, יח) וגלח הנזיר פתח אוהל מועד וגו' בשלמים הכתוב מדבר שנאמר (ויקרא ג, ב) ושחטו פתח אוהל מועד אתה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו אלא פתח אוהל מועד ממש אמרת אם כן דרך בזיון הוא רבי יאשיה אומר אינו צריך הרי אמרה תורה (שמות כ, כב) לא תעלה במעלות על מזבחי ק"ו לדרך בזיון</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מה:א</p>
<p>הנזיר מביא קרבן שלמים לפתח אוהל מועד ולא שמגלח שם שערו</p> <p>אם כך אמרה תורה לא תעלה וכו' ק"ו לדבר שלא יגלח פתח אוהל מועד אלא בשלמים הכתוב מדבר</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מה:א</p>
<p>כהן גדול מטמא למת מצווה</p> <p>דת"ר (ויקרא כא, יא) על כל נפשות מת לא יבא במה הכתוב מדבר אי ברחוקים קל וחומר הוא ומה כהן הדיוט שהוא מיטמא לקרובים אינו מיטמא לרחוקים כהן גדול שאינו מיטמא לקרובים אינו דין שאינו מיטמא לרחוקים אלא בקרובים הכתוב מדבר ולאביו הוא דאינו מיטמא הא מיטמא הוא למת מצווה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מז:ב</p>
<p>כהן גדול אינו מטמא לאמו גם אם היא זבה או מצורעת</p> <p>ואין לי אלא בנזיר בכהן גדול מנין אמרת לא יאמר אמו בכ"ג שאין ת"ל שהרי ק"ו הוא ומה אם במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אין כהן גדול מיטמא לאביו מקום שאין כהן הדיוט מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מח:א</p>
<p>נזיר מיטמא למת מצווה</p> <p>ומה כ"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצווה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצווה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מח:א</p>

<p>נזיר אינו נטמא לשאר קרובים</p> <p>או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובין אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרובין אינו דין שלא יטמא לשאר מתים</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר מח:א</p>
<p>בנזירות אין עולין לו מן המנין ימי חלוטו</p> <p>קל וחומר הוא ומה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת נזירות אין עולין לו מן המנין ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת נזירות לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר נו:א</p>
<p>רביעית דם נזיר מגלח על מגעה ועל משאה ???</p> <p>אר"ע דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצם כשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגעו ועל משאו רביעית דם שהוא מטמא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה</p>	<p>מפתח</p> <p>נזיר נו:ב</p>
<p>עדות אחרונה (שנטמאה) שאוסרתה איסור עולם צריך לפחות שני עדים לכן נאמר "ועד אין בה" שמספיק כל עדות</p> <p>תנן התם שהיה בדין ומה עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינה מתקיימת בפחות משנים עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם אינו דין שלא תתקיים בפחות משנים ת"ל (במדבר ה, יג) ועד אין בה כל שיש בה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ג:ב</p>
<p>עדות ראשונה (שנסתרה) שאין אוסרתה איסור עולם מתקיימת גם בעד אחד לכן נאמר "כי מצא בה ערות דבר (ש) וק"ו לעדות הראשונה מעתה ומה עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם מתקיימת בעד אחד עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינו דין שתתקיים בעד אחד ת"ל (דברים כז, א) כי מצא בה ערות דבר כל שיש בה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ג:ב</p>
<p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אפילו רוח קימעא עוכרתו</p> <p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אפילו רוח קימעא עוכרתו שנאמר (ישעיהו נז, כ) והרשעים כים נגרש ומה ים שיש בו כמה רביעיות רוח קימעא עוכרתו אדם שאין בו אלא רביעית אחת עאכ"ו</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>לפי אביי כ"ג שקידש את האלמנה ומת ויש לו אח כהן הדיוט לא תתיבם</p> <p>אמר ליה אביי אלא מעתה נשאת לאחר ומת בלא בנים לא תתיבם דהכתוב קראו אחר גביה דהאי מיהא בשם טוב הוה קיימא רבא אמר ק"ו אם נאסרה במותר לה באסור לה לא כל שכן אמר ליה אביי אלא מעתה כ"ג שקידש את האלמנה ומת ויש לו אח כהן הדיוט לא תתיבם אם נאסרה במותר לה באסור לה לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ו:א</p>
<p>לפי רבי יהודה סוטה נאמנת להיות עם בעלה שלא יבא עליה לפני שנבדקת במים המרים</p> <p>רבי יהודה אומר בעלה נאמן מקל וחומר ומה נדה שהיא בכרת בעלה נאמן עליה סוטה שהיא בלאו לא כל שכן ורבנן היא הנותנת נדה דכרת חמירא ליה ומהימן סוטה דלאו לא חמירא ליה ולא מהימן</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה א:ז</p>
<p>לפי רבי יהודה מביא הבעל את אשתו לירושלים בעצמו בלי ליוי תלמידי חכמים</p> <p>ורבי יהודה מק"ו מיייתי לה והא רבי יהודה מקראי מיייתי לה דתניא (במדבר ה, טו) והביא האיש את אשתו אל הכהן מן התורה האיש מביא את אשתו אבל אמרו חכמים מוסרין לו שני תלמידי חכמים שמא יבא עליה בדרך</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה א:ז</p>
<p>לפי רבי יוסי בעל הסוטה נאמן</p> <p>רבי יוסי אומר בעלה נאמן עליה מקל וחומר ומה נדה שהיא בכרת בעלה נאמן עליה סוטה שהיא בלאו לא כ"ש אמרו לו לא אם אמרת בנדה שכן יש לה היתר תאמר בסוטה שאין לה היתר ואומר (משלי ט, יז) מים גנובים ימתקו וגו'</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה א:ז</p>
<p>ארונו של יוסף שיהיה מברזל צף על פני המים</p> <p>הלך משה ועמד על שפת נילוס אמר לו יוסף יוסף הגיע העת שנשבע הקב"ה שאני גואל אתכם והגיעה השבועה שהשבעת את ישראל אם אתה מראה עצמך מוטב אם לאו הרי אנו מנוקין משבועתך מיד צף ארונו של יוסף ואל תתמה היאך ברזל צף שהרי כתיב (מלכים ב, ה, ה) ויהי האחד מפיל הקורה ואת הברזל נפל אל המים וגו' אהה אדוני והוא שאול ויאמר איש האלהים אנה נפל ויראהו את המקום ויקצב עץ וישלך שמה ויצף הברזל והלא דברים ק"ו ומה אלישע תלמידו של אליהו ואליהו תלמידו של משה צף ברזל מפניו מפני משה רבינו על אחת כמה וכמה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה יג:א</p>
<p>התורה חסה על עושי רצונו</p> <p>תניא אבא חנין אומר משום רבי אליעזר (וכל כך למה) כדי ליגעה כדי שתחזור בה אם ככה חסה תורה על עוברי רצונו קל וחומר על עושי רצונו וממאי משום דחסה הוא דילמא כי היכי דלא תימחק מגילה קסבר</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה יד:א</p>

לפי רבי יוסי סוטה בעלה נאמן שלא יקרב אליה לפני שיעידו המים אם כשרה או לא

מפתח

דתניא רבי יוסי אומר בעלה נאמן עליה **מקל וחומר** ומה נדה שהיא בכרת בעלה נאמן עליה סוטה שהיא בלאו לא כל שכן אמרו לו לא אם אמרת בנדה שכן יש לה היתר תאמר בסוטה שאין לה היתר ואי אמרת לאחר סתירה מחול לה משכחת לה דיש לה היתר דאי בעי מחיל ליה לקינויה ובעיל אלא ש"מ לאחר סתירה אינו מחול שמע מינה

סוטה
כה:א

סוטה אסורה לכהונה

מפתח

אמר רבי ישמעאל **קל וחומר** ומה גרושה שמתרת לתרומה אסורה לכהונה זו שאסורה בתרומה אינו דין שאסורה לכהונה מה ת"ל והיא נטמאה והיא לא נטמאה אם נטמאה למה שותה אם לא נטמאה למה משקה מגיד לך הכתוב שהספק אסורה מכאן אתה דן לשרץ ומה סוטה שלא עשה בה שוגג כמזיד ואונס כרצון עשה בה ספק כודאי שרץ שעשה בו שוגג כמזיד ואונס כרצון **אינו דין** שיעשה בו ספק

סוטה
כה:א

אלמלא הפסוק עדות אחרונה (שנטמאה) לא מתקיימת בפחות משני עדים

מפתח

ומה אם עדות ראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינה מתקיימת בפחות משנים עדות אחרונה שאוסרתה איסור עולם **אינו דין** שלא תתקיים בפחות משנים תלמוד לומר **(במדבר ה, יג)** ועד אין בה כל עדות שיש בה **קל וחומר** לעדות הראשונה

סוטה
לא:א

עדות ראשונה שאין אוסרתה איסור עולם מתקיימת בעד אחד

מפתח

עדות אחרונה שאוסרתה איסור עולם הרי היא מתקיימת בעד אחד עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם **אינו דין** שתתקיים בעד אחד

סוטה
לא:ב

פרה אדומה שאר עבודות פוסלות בה

מפתח

מר רב יהודה אמר רב הניח עליה עודה של שקין פסולה ובעגלה עד שתמשוך מיתבי עול אין לי אלא עול שאר עבודות מנין אמרת **ק"ו** ומה עגלה שאין מום פוסל בה שאר עבודות פוסלות בה פרה שמום פוסל בה אינו דין ששאר עבודות פוסלין בה

סוטה
מו:א

מי שמלוה את אורחו ברגליו יזכה לשכר גדול

מפתח

והלא דברים **ק"ו** ומה כנעני זה שלא דיבר בפיו ולא הלך ברגליו גרם הצלה לו ולזרעו עד סוף כל הדורות מי שעושה לוי ברגליו על אחת כמה וכמה

סוטה
מו:ב

אין הקב"ה מביא תקלה יל ידי צדיקים

מפתח

לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו שהרי אדם גדול הטיל אימה יתירה בתוך ביתו והאכילוהו דבר גדול ומנו ר' חנינא בן גמליאל האכילוהו ס"ד השתא בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם צדיקים עצמן **לא כ"ש** אלא בקשו להאכילו דבר גדול ומאי ניהו אבר מן החי שלח ליה

גיטין ז:א

אדם שמזונותיו מרובים יעשה מהן צדקה

מפתח

מאי דכתיב **(נחום א, יב)** כה אמר ה' אם שלמים וכן רבים וכן נגוזו ועבר וגו' אם רואה אדם שמזונותיו מצומצמין יעשה מהן צדקה **וכ"ש** כשהן מרובין

גיטין ז:א

אשה נאמנת להביא גיטה

מפתח

ר"ש בן אלעזר אומר משום ר"ע אשה נאמנת להביא גיטה **מק"ו** ומה נשים שאמרו חכמים אין נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא גיטה היא שנאמנת לומר מת בעלה אינו דין שנאמנת להביא גיטה

גיטין
כג:ב

במלוה על פה השביעית משמטת

מפתח

רב ושמואל דאמרי תרוייהו בשטר שטר שיש בו אחריות נכסים שלא בשטר שאין בו אחריות נכסים **כל שכן** מלוה על פה

גיטין
לז:א

עובד כוכבים שקנה עבד עובד כוכבים קונה את מעשה ידיו

מפתח

ה"ק ולא הם קונים זה מזה לגופו יכול לא יקנו זה את זה למעשה ידיו אמרת **ק"ו** עובד כוכבים ישראל קונה עובד כוכבים עובד כוכבים לא כ"ש

גיטין
לח:א

יליד בית שנוולד משפחה לכהן אוכל בתרומה

מפתח

ת"ש **(ויקרא כב, יא)** ויליד בית מה תלמוד לומר אם קנין כסף אוכל יליד בית **לא כ"ש**

גיטין
מג:א

גובים את ההקדש מן העידית (הקרקע הטובה יותר)

מפתח

דתניא מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם מיטב שדהו של ניזק ומיטב כרמו של ניזק דברי רבי ישמעאל רע"א לא בא הכתוב אלא לגבות לניזקין מן העידית **וק"ו** להקדש

גיטין
מח:ב

<p>אלמלא פסוק חופה קונה אשה</p> <p>אמר רב הונא חופה קונה מקל וחומר ומה כסף שאינו מאכיל בתרומה קונה חופה שמאכלת בתרומה אינו דין שתקנה וכסף אינו מאכיל והאמר עולא דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שנאמר ויקרא כב:יא וכהן כי יקנה נפש קנין כספו והאי קנין כספו הוא</p>	<p>מפתח קידושין ה:א</p>
<p>בת ישראל שקדשה הכהן בכסף יכולה לאכול בתרומה גם בלי חופה</p> <p>אמר רב נחמן בר יצחק לעולם אימא לך בביאה שעל ידי חופה וכסף שלא ע"י חופה ודקאמרת הכא תרתי והכא חדא קל וחומר מיהא איתיה והכי שלח ליה ומה שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילתה בתרומה אפילו על ידי חופה כספה מאכילתה בלא חופה זו שביאתה מאכילתה בתרומה על ידי חופה אינו דין שכספה מאכילתה בתרומה בלא חופה</p>	<p>מפתח קידושין י:ב</p>
<p>יבמה קונה את עצמה במיתת היבם</p> <p>ובמיתת היבם:מנלן ק"ו ומה אשת איש בחנק מיתת הבעל מתירתה יבמה שהיא בלאו לא כל שכן</p>	<p>מפתח קידושין י:א</p>
<p>יבמה יוצאת בגט</p> <p>ותהא יבמה יוצאת בגט מקל וחומר ומה אשת איש שאין יוצאה בחליצה יוצאה בגט זו שיוצאה בחליצה אין דין שיוצאה בגט אמר קרא (דברים כה, ט) ככה וככה עיכובא וכל היכא דאיכא עיכובא לא דרשי ק"ו</p>	<p>מפתח קידושין י:א</p>
<p>אמה עבריה קונה את עצמה במיתת האב מרשות האדון</p> <p>אמר ר"ל אמה העבריה קונה את עצמה במיתת האב מרשות אדון מק"ו ומה סימנין שאין מוציאין מרשות אב מוציאין מרשות אדון מיתה שמוציאה מרשות אב אינו דין שמוציאה מרשות אדון</p>	<p>מפתח קידושין ט:א</p>
<p>בממון שמקבלים עדות בעד אחד מגלגלים שבועה על דברים נוספים שאין בהם עדים</p> <p>מנלן תנא דבי רבי ישמעאל ק"ו ומה סוטה שלא ניתנה להתבע בעד אחד מגלגלין ממון שניתן להתבע בעד אחד אינו דין שמגלגלין</p>	<p>מפתח קידושין כ:ב</p>
<p>צריך לעמוד לפני ספר תורה</p> <p>איבעיא להו מהו לעמוד מפני ספר תורה ר' חלקיה ור' סימון ור' אלעזר אמרי קל וחומר מפני לומדיה עומדים מפניה לא כל שכן</p>	<p>מפתח קידושין לג:ב</p>
<p>הזאת הדם של בן העוף (קרבן עוף) צריכה להעשות על ידי כהן זכר</p> <p>והזאות: הזאה דהיכא אי דפרה אלעזר כתוב בה אי דפנים (ויקרא ד, ג) הכהן המשיח כתוב בה אלא הזאה דבן עוף דאתיא בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיתו קבע לו כהן להזאתו בן עוף שקבע לו כהן למליקתו אינו דין שיקבע לו להזאתו</p>	<p>מפתח קידושין לו:ב</p>
<p>לפי רבי ישמעאל על אף שנאמר מושב בשבת נוהג בין בארץ בין בחוץ לארץ</p> <p>ר' ישמעאל היא דתניא ללמדך שכל מקום שנאמר בו מושב אינו אלא לאחר ירושה וישיבה דברי רבי ישמעאל אמר לו ר"ע הרי שבת שנאמר בו מושבות ונוהגת בין בארץ בין בח"ל א"ל שבת ק"ו אתיא מה מצות קלות נוהגות בין בארץ בין בח"ל שבת חמירא לא כ"ש</p>	<p>מפתח קידושין לא:א</p>
<p>כלאים ועורלה נוהגים בין בארץ בין בחוץ לארץ</p> <p>תניא ר"ש בן יוחי אומר שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ ונוהגות בין בארץ בין בחוצה לארץ והוא הדין שינהגו ומה חדש שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו נוהג בין בארץ בין בח"ל כלאים שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנאה ואין היתר לאיסורן אינו דין שינהגו בין בארץ בין בח"ל והוא הדין לערלה</p>	<p>מפתח קידושין לא:א</p>
<p>קדשים קלים (בהמת שלמים שיש לבעלים חלק בהם) מתחללים (יכולים להעשות חולין על ידי מעילה)</p> <p>א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן</p>	<p>מפתח קידושין נה:א</p>
<p>אין קידושין תופסים בחייבי מיתות בית דין</p> <p>והא דיעבד לכתחילה מאחות אשה נפקא ומה אחות אשה בכרת לא תקדש חייבי מיתות בית דין לא כל שכן ואימא אדי ואידי באחות אשה הא לכתחילה הא דיעבד אין הכי נמי אשכחן אחות אשה שאר עריות מנלן ילפינן מאחות אשה מה אחות אשה מיוחדת שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת ולא תפסי בה קידושין אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת לא תפסי בה קידושין</p>	<p>מפתח קידושין סז:ב</p>
<p>חייבי מיתות בית דין וחייבי כריתות לא תופסין בהן קידושין</p> <p>רב אחא בר יעקב אמר אתיא בק"ו מיבמה ומה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קידושין חייבי מיתות וחייבי כריתות לא כל שכן</p>	<p>מפתח קידושין סח:א</p>